

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет іноземної філології

Кафедра німецької та романської філології

**ОСОБЛИВОСТІ ЛЕКСИКИ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ ТА
МЕТОДИ ЇЇ ВИВЧЕННЯ НА ЕТАПІ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Кваліфікаційна робота (проект)

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка 4 курсу 471 групи

Спеціальності: 014.02 Середня освіта (Мова і
література французька, англійська)

Освітньо-професійної програми:

Середня освіта (Мова і література французька)

Дегтярьова Юлія Віталіївна

Керівник: канд.філ.наук., ст.викл. Єрмоленко І. І.

Рецензент: канд.філ.наук., доц. Гізер В. В.

Херсон – 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЯ ЯК ОБ'ЄКТ ЛІНГВІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	5
1.1. Інтернет-мова як засіб комунікативної діяльності	5
1.2. Жанри інтернет-дискурсу.....	13
РОЗДІЛ 2. ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРНЕТ- КОМУНІКАЦІЇ.....	17
2.1. Графічні, граматичні, стилістичні та лексичні засоби вираження в інтернет-комунікації.....	17
2.2. Особливості лексики інтернет-дискурсу.....	25
2.3. Вивчення лексики інтернет-комунікації у закладах загальної середньої освіти.....	35
ВИСНОВКИ.....	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	43

ВСТУП

Дана робота присвячена відображенню основних особливостей розвитку мови інтернет-комунікації на лексичному рівні.

Для лексичного рівня мови характерна відкритість, він більше та легше ніж інші мовні рівні схильний до змін. В той час, як зміни в фонологічній системі та на граматичному рівні важко помітити протягом життя одного покоління, то зміни в словниковому складі спостерігаються щоденно. Кожний новий етап розвитку суспільства створює нові слова, вирази, змінює значення та відкидає застарілі.

Вдосконалення інформаційних технологій та створення глобальної мережі Інтернет і стало ще одним таким етапом. Люди все частіше використовують Інтернет, як засіб комунікації, що полегшує спілкування, відкидаючи просторові, часові, соціальні та інші обмеження. Відповідно, інтернет-ресурси створюють одну з форм функціонування й поширення мови та нову сферу вивчення в лінгвістиці – Інтернет-дискурс, особливості якого будуть розглянуті в нашій роботі.

Цей вид спілкування є предметом мовознавчих досліджень багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених, особливий інтерес, до яких, з'явився на початку XXI століття. Теоретичним підґрунтям для аналізу особливостей лексики інтернет-комунікації стали праці таких вчених: Ф. С. Бацевич, Л. Р. Безугла, М. Б. Бергельсон, О. М. Белозьорова, В. В. Дементьев, Л. С. Бархударов, В. Н. Комісаров, Д. Крістал та інших.

Актуальність дослідження зумовлена динамічним розвитком та мінливістю лексики інтернет-середовища, як особливої форми спілкування, оскільки без розуміння лексичних особливостей тексту іноземної мови, неможливе засвоєння інформації.

Метою роботи є встановлення специфіки лексики інтернет-дискурсу та основних особливостей трансформації лексичних одиниць при онлайн-комунікації.

Поставлена мета передбачає вирішення таких **завдань**:

- визначити поняття Інтернет-мови;
- охарактеризувати специфіку інтернет комунікації та основні жанри інтернет-дискурсу;
- виділити графічні, граматичні, стилістичні та лексичні засоби вираження онлайн-спілкування;
- дослідити специфіку лексики інтернет-комунікації та особливості її вивчення в закладах середньої освіти.

Об’єктом дослідження є французький інтернет-дискурс.

Предметом дослідження є лексичні одиниці французького інтернет-дискурсу.

Матеріалом дослідження слугують повідомлення на французьких форумах *Adoasis.net* та *Doctissimo.fr* що мають наступні тематики: поради, гумор, здоров’я, краса та персональні блоги соціальної мережі *Twitter*, публікації разом з коментарями аудиторії до них.

Методи дослідження. Для досягнення мети та поставлених завдань у роботі використано методи контекстуального аналізу, лінгвістичного спостереження та опису змін лексики інтернет-дискурсу.

Практичне значення роботи визначається тим, що результати й висновки можуть слугувати основою для вивчення закономірностей лексичних змін сучасної французької мови інтернет-дискурсу, також можна використовувати при підготовці до занять з лексикології, стилістики та інтерпретації текстів, при написанні курсових робіт та рефератів.

Структура роботи складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку використаних джерел. Перший розділ характеризує Інтернет-мову та жанри інтернет-комунікації. Другий розділ присвячений аналізу засобів вираження та лексиці французького інтернет-дискурсу. У висновках формулюються основні результати проведеного дослідження. Загальний обсяг роботи становить 48 сторінок. Обсяг основного тексту – 40 сторінок. Список використаних джерел налічує 51 джерело.

РОЗДІЛ 1. ІНТЕРНЕТ-МОВА ЯК ОБ'ЄКТ ЛІНГВІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1. Інтернет-мова як засіб комунікативної діяльності

Термін «комунікація» (від лат. *communicatio* – єдність, передача, з'єднання, повідомлення) – це процес обміну інформацією (фактами, ідеями, поглядами, емоціями тощо) між двома або більше особами, спілкування за допомогою вербальних і невербальних засобів із метою передавання та одержання інформації [27]) отримує широке вживання на початку ХХ століття. В цей час з'являється також всезагальний інтерес до мовної комунікації як до важливої та національно-означеної сфери людської культури [33, с. 19]. Процеси глобалізації та інформатизації, стимулюють фундаментальні лінгвістичні дослідження цього напрямку мовознавства.

За даними Дж. Андерсена на 1996 р. існувало вже понад 240 тлумачень та визначень цього терміну [34, с. 116].

У широкому розумінні, комунікацію можна назвати спілкуванням, тобто передачею повідомлення, обмін думками та інформацією. Але, це не тотожні поняття, спілкування дещо відрізняється від комунікації. Це зв'язок між людьми, що виявляється в обміні інформацією, взаємовпливі, взаєморозумінні [28, с. 40].

В свою чергу поняття «комунікативна діяльність» розглядається як система послідовних комунікативних дій, актів діяльності, які мають за основу процес спілкування і комунікації між суб'єктами взаємодії, передбачає активність цих суб'єктів, наявність об'єкта, що передається, це може бути мова, жест, повідомлення, вироблення спільного погляду на речі та дії з ними й характеризується доцільністю, наявністю цілеспрямованої мети, мотиву (потреби) і конкретного результату.

Питання сутності процесу комунікації також вивчав радянський літературознавець Михайло Бахтін, який стверджував, що обов'язковою

ознакою будь-якого висловлювання є його адресованість: без слухача немає мовця, без адресата немає адресанта. І те, що всяке висловлювання набуває сенсу тільки в контексті, в конкретний час і в конкретному місці [3, с. 428].

Російський лінгвіст Міра Бергельсон виокремлює наступні цілі комунікативної діяльності: повідомлення, отримання і створення нової інформації, розвагу, гру, становлення, розвиток і підтримання відносин, допомогу, взаємодію [4, с. 2].

Комунікація – це діяльність, яка має мету, одного або більше учасників і полягає у відправленні, отриманні та обміні різного роду повідомлень та інформації, які використовують різні канали, існують в певному контексті, надають певний ефект на адресата і залишають можливості для зворотного зв'язку. У кожному акті комунікації повідомлення має три шари: інформація, емоції, ролі (відносини, що існують між учасниками). Крім специфіки цих складових її компонентів комунікація також може характеризуватися сферами або різновидами.

Традиційно виділяються особистісну, міжособистісну, групову комунікацію, організаційну, міжкультурну, суспільну та масову комунікації. Всі види комунікації можуть бути протиставленні одна одній за змістом, метою, за типом адресата, за умовами передачі, стає зрозуміло, що вище наведена класифікація побудована не на одній підставі.

Й останній різновид – віртуальна комунікація, яка може бути міжособистісною, груповою, а також мати характеристики масової. Її специфіка задається каналом комунікації, який заснований на комп'ютерно-комунікаційних технологіях [34, с. 57]. Саме цей вид аналізується в нашому дослідженні.

З розвитком нових інформаційно-комунікативних технологій змінюється й сам характер комунікації – з'являється новий специфічний

простір – Інтернет, який соціалізується переходом у віртуальне середовище.

Поява мережі Інтернет призвела до певних змін мови, яка обслуговує цю сферу. Англійський лінгвіст Девід Крістал одним з найбільш значущих чинників, що призвели до революційних перетворень в мові, назвав саме виникнення Інтернету [48, с. 10].

В мережі Інтернет комунікаційне середовище може розглядатися як віртуальний простір або онлайн середовище, в якому відбуваються різноманітні події.

Онлайн (англ. *online*, від англ. *on line* – «на лінії», «на зв'язку», «у мережі») – слово або частина складних слів, що позначає перебування в мережі, здійснення дій в Інтернеті в режимі реального часу. Спочатку це слово використовувалося лише стосовно комунікаційного устаткування для вказівки на режим зв'язку, типовим значенням могло бути «не вішаючи трубку», тобто за один телефонний дзвінок, у режимі реального часу. У відношенні програмного забезпечення майже завжди означає «підключений до Інтернету» або «функціонуючий тільки при підключенні до Інтернету». Також – «те, що відбувається в Інтернеті», «що існує в Інтернеті» [7].

Віртуальна комунікація може бути визначена як якась окрема, специфічна сфера за ознакою каналу передачі. При цьому власне технологічні аспекти Бергельсон залишає осторонь. Неважливо, чи використовуються для передачі мовного повідомлення модеми, телефонні мережі або оптоволокно, як здійснюється раутінг, з якою швидкістю передається інформація і вводиться вона через голосовий інтерфейс або клавіатуру. Це не має значення в такому випадку тому, що не впливає на лінгвістичні аспекти віртуального спілкування [4, с. 2].

Передача інформації відбувається по інтернет каналах з використанням стандартних протоколів обміну і представлення інформації.

Виділяються наступні основні види спілкування в Мережі:

1) спілкування в режимі реального часу (так званий «чат»):

- з одним співрозмовником (вибирається певний канал для такої комунікації);
- з великою кількістю людей одночасно;

2) спілкування, при якому повідомлення до адресата приходять з відстрочкою:

- з одним співрозмовником (електронна пошта);
- з багатьма людьми, учасниками – участь у конференціях, тощо [8, с. 37].

Домінуюча функція Ітернету, пов'язана з отриманням інформації, сьогодні ділить свою позицію з функцією комунікації [15, с. 135]. Це відбувається тому, що нове комунікаційне середовище, постійно втягує в себе численні фрагменти соціуму [28, с. 40].

Основними вимогами до організації побудови інформації в рамках інтернет-дискурсу є чіткість розподілу текстового поля на певні сегменти та забезпечення внутрішніх зв'язків між ними [31, с. 32], що стає можливим завдяки гіпертексту – різновиду текстового документа, окремі частини якого зв'язуються за допомогою гіперпосилань. Гіперпосилання і тексти повідомлень як структурні елементи гіпертексту набувають мовного представлення у вигляді електронного документа [15, с. 135].

Поняття гіпертексту виникло відносно недавно у зв'язку з вивченням електронних текстів. Термін «гіпертекст» вперше використав відомий американський соціолог, філософ Т. Нельсон в 60-х рр. ХХ ст. для позначення текстів, що мають електронну форму, як радикально новий спосіб інформаційної технології і новий метод публікації [9, с. 47].

О. М. Галичкіна, проаналізувавши численні підходи до поняття «гіпертекст» трактує його як текст і систему команд або доповнень до

нього, які дозволяють здійснювати ряд операцій: видаляти, виділяти і т.д. Гіпертекст включає допоміжний інструментарій, що надає можливість прискорити отримання потрібної інформації. Маються на увазі графічні засоби виділення інформації (параграфеміка) у вигляді шрифтів різного типу, супроводжуючі знаки, в тому числі ідеограми, полімодальні рубрики – фрагменти мелодії, відеокліпу, динамічного образу [9, с. 48].

Одним з зі специфічних проявів онлайн спілкування з технічної точки зору виступає гіпертекст, який характеризується мультимедійністю та інтерактивністю

Мультимедійність – це одночасне використання в процесі комунікації кількох семіотичних систем, наприклад, візуального та звукового каналу. Проявом мультимедійності можна вважати й з'єднання вербального тексту, що являє собою послідовність слів і пропозицій, з графічними елементами (картинками, фотографіями, графіками, а також відео та анімацією) [38, с. 183].

В інтернет-просторі використовується вербальний і візуальний коди, які доповнюють один одного. Але важливішу роль грає вербальний код, а візуальний код полегшує освоєння або постачає користувача додатковою інформацією [42].

Інтерактивність – можливість активного залучення користувачів у взаємодію з виробленим контентом. Інтернет передбачає діалог, тобто зворотний зв'язок (*feedback*), а не монолог. Взаємодія, діалог і зворотний зв'язок між сотнями користувачів можливі через електронну пошту, інформаційні табло, форуми, чати й телеконференції.

Інтерактивність передбачає можливості контролю користувача над змістом (запит, оцінка), участь в його формуванні через постановку проблем для освітлення й обговорення, ініціативу в обговоренні, авторство, обмін думками з іншими користувачами і т.п. [там само].

Гіпертекстові можливості Мережі повністю змінюють або вкрай видозмінюють породження і сприйняття тексту. Наприклад, можливість переходу за гіперпосиланням дозволяє читачеві не тільки слідувати авторським розгортання тексту, а й здійснювати власну навігацію [12, с. 168].

На початку XXI ст. створено ґрунтовні теоретичні засади та накопичено емпіричний матеріал для вивчення віртуальної комунікації, що створюється в мережі Інтернет, основними характеристиками якої є дистанційність та опосередкованість [24, с. 58].

Дистанційність, тобто віддаленість учасників комп'ютерної комунікації один від одного і, як правило, відсутність безпосереднього візуального контакту між ними [27].

Фізична відсутність учасників взаємодії призводить до того, що справжні почуття можуть приховуватися або подаються зовсім не ті, які людина у цей момент відчуває. В Інтернеті внаслідок фізичної відсутності партнерів по комунікації зникає ціла низка бар'єрів, які заважають взаємодії [5, с. 36].

Опосередкованість, дана характеристика комп'ютерного дискурсу впливає з самого терміна «комп'ютерно-опосередкована комунікація», оскільки спілкування між учасниками відбувається за допомогою технічних, електронних засобів зв'язку [27].

Спілкування опосередковане комп'ютером або смартфоном може відбуватися анонімно.

Анонімність розширює можливості для самопрезентації людини, дає змогу створювати іншим яке завгодно уявлення про себе. У цьому контексті навіть можна говорити про «віртуальну особистість». Учасники комп'ютерної комунікації спілкуються в режимі реального часу, але вони практично нічого не знають один про одного, окрім псевдоніма і тієї інформації, яку учасник повідомляє сам про себе [27].

Характеристика «анонімності» являє собою відчуття повної свободи і розкритості, а також дозволяє розкритися і поділитися своїми потаємними таємницями або бажаннями, запитати або дати пораду, а також забезпечує захищеність від зовнішнього контролю і загальноприйнятих норм моралі [15, с. 136].

Дані фактори поряд з фізичною відсутністю учасників спілкування, можливістю «приєднатися» або «від'єднатися» в будь-який зручний для них момент спілкування в Мережі, відсутність інструментів примусу сприяє, з одного боку, посилення таких явищ, як спам, тролінг або флуд. Таким чином можна спостерігати зниження до мінімуму відповідальності за свої проступки в мережі Інтернет [14].

Інтернет-комунікації – це відносно нове явище сучасного суспільства. Інтернет є особливим середовищем спілкування, що відіграє з кожним днем все більш важливу роль майже у всіх сферах діяльності сучасного суспільства. Значна популярність і підвищена доступність інтернет-технологій сприяє появі як нових можливостей, так і перспективних способів комунікації, які формують особливу сферу інформаційної взаємодії, приводять до виникнення інноваційних типів суспільних відносин. Інтернет представляє нове когнітивне середовище, в якому відбувається самоорганізація нового знання, як фрагмента реальності, і відповідно до цього, продукту різних соціальних та культурних традицій, встановлення зрозумілого зв'язку між комунікантами. Інтернет – це унікальний соціальний феномен, що утворює нову пізнавальну систему, систему ціннісно-орієнтованих установок [29].

Основною формою є писемна, але канони писемного мовлення тут постійно порушуються, оскільки спілкування більшою мірою носить неформальний характер [2, с. 3].

Намагаючись розмежувати усне, писемне і мережеве мовлення, Д. Крістал зазначає, що мережеве мовлення є писемним мовленням, більшою мірою наближене до усного [20, с. 18].

Мова, що використовується в інтернет-дискурсі, має особливості функціонування – вона вживається в письмовій формі. Письмова мова у сфері інтернет-комунікації характеризується адаптацією засобів розмовної мови (інтонація, тон) до письмової форми за допомогою паралінгвістичних засобів (малюнок, фотографія, шрифт, колір, графічні символи та ін.) [25, с. 98].

Найбільш характерною особливістю спілкування між комунікантами-людьми є можливість здійснювати комунікативну діяльність анонімно, довільно вибирати учасника для розмови, що зменшує соціально-психологічні ризики комунікації, відповідно такому спілкуванню також властива афективність, часте недотримання літературних норм, використання некодифікованих одиниць [27].

І. Розіна розглядає інтернет-комунікацію, як використання людьми електронних повідомлень, для формування знань і взаєморозуміння в різних сферах, контекстах і культурах.

У нашому розумінні Інтернет-мова представлена електронними, аудіо- та відеотекстами в сукупності з екстралінгвістичними факторами, пов'язаних між собою системою гіперпосилань, доступ до яких забезпечується завдяки мережі Інтернет за допомогою мультимедійних приладів.

Таким чином в сучасному світі Інтернет виступає важливим інструментом комунікації. Яка, разом з тим, займає провідне місце у лінгвістичних дослідженнях, адже є глобальним процесом і впливає на всі сфери життя людства та з кінця минулого століття має новий канал передачі – мережу Інтернет.

1.2. Жанри інтернет-дискурсу

Мовне середовище Інтернету – це сукупність великої кількості не пов'язаних між собою сфер спілкування, що функціонують автономно, а тому Інтернет-мова функціонально-стилістично неоднорідна, вирізняється великою кількістю жанрів.

Інтернет перетворився на невід'ємний атрибут життя сучасного суспільства – атрибут, який виявився не просто таким собі новим фрагментом соціальної тканини, а чинником, що змінює соціокультурне життя загалом: інтенсифікуються соціальні взаємодії, зростає обсяг інформації і, відповідно, розширюється вибір моделей і мотивів поведінки, народжуються нові форми залежностей як на індивідуально-психологічному (комп'ютерна залежність), так і на регіональному та державному рівнях (інформаційна блокада), з'являються нові способи трансляції та засвоєння соціального досвіду, нові засоби управління і контролю над суспільством [41, с. 278].

Відповідно, виникають і нові способи комунікації, що значно відрізняються від традиційних, результатом чого є перетворення мережі Інтернет з величезного сховища даних на потужний засіб спілкування, що нівелює часові, просторові, гендерні, соціальні та інші обмеження і стає невід'ємною частиною еволюції цивілізації, проникаючи в усі сфери нашого життя. На цьому етапі можна говорити про нове для лінгвістики поняття – інтернет-дискурс. і новий напрямок в мовознавстві – Інтернет-лінгвістику [1, с. 15].

«Інтернет-дискурсом» є спілкування в Глобальній мережі, різновид мережевого дискурсу, який окрім спілкування в Інтернеті включає ще й комунікацію в інших, зокрема, локальних мережах [4, с. 2]. Мова інтернет-спілкування, в свою чергу, функціонально-стилістично неоднорідна, вирізняється великою кількістю жанрів.

Для початку, слід визначити поняття інтернет-жанру. Жанр – це сталий тип тексту, який об'єднаний єдиною комунікативною функцією, також подібними стилістичними та композиційними ознаками. Відповідно до вище сказаного, ми можемо тлумачити інтернет-жанр, як сталий тип тексту, що характеризується єдністю мети та форми та відображає типову ситуацію комунікації в мережі Інтернет [27].

Стрімкий розвиток технологій та Інтернет мережі загалом постійно змінює та диктує нові уявлення про дискурс та жанри, дає змогу точніше представити їх сутність, відповідно до нових суспільних реалій.

Варто зауважити, що аналіз робіт в області вивчення інтернет-комунікації, в тому числі з позицій лінгвістики, демонструє, що базовими, характеристиками цієї форми комунікації виступають такі категорії, як електронна форма існування тексту, гіпертекстуальність, мультимедійність, інтерактивність, синхронність / асинхронність, варіативність кількості й вираженості комунікантів [42].

На специфічність даного типу спілкування та класифікацію жанрів впливає ряд факторів:

По-перше, це, знову ж таки, розвиток інноваційних технологій істотно впливає як на структуру жанрової інтернет-комунікації, так і на саму комунікацію певного жанру [44, с. 8].

По-друге, неоднорідність самого соціального середовища Інтернету, множина його сервісів, що не може не позначитися на способах спілкування користувача в Глобальній мережі [30, с. 41]

По-третє, разом з розвитком технологій, Інтернет еволюціонує, з'являються нові форми інтернет-спілкування, а старі видозмінюються тим чи іншим чином, оскільки він є високотехнологічним і в той же час високо динамічним комунікативним простором [44, с. 8].

Наступним фактором є великий ступінь анонімності цього спілкування, яка супроводжує подолання багатьох комунікативних бар'єрів, які наприклад пов'язані із зовнішнім виглядом, статтю, а також

віком і соціальним становищем його учасників. Анонімність дає більше творчої свободи і сильно скорочує соціальну дистанцію в порівнянні зі звичайним спілкуванням, що може супроводжуватися деяким списком норм, порушення яких породжує незрозуміння і негативне ставлення учасників бесіди один до одного [30, с. 41].

Завдяки вище переліченим факторам у Світовій мережі Інтернет виникає нове комунікативне середовище або комунікативний простір, в якому формуються нові жанри спілкування.

Сучасні лінгвісти пропонують різні класифікації видів та жанрів інтернет-дискурсу. Найбільш широкою та розповсюдженою є систематизація російської дослідниці Лариси Щипіциної. Вона побудована залежно від комунікативних функцій інтернет-спілкування, таких як інформування, спонукання, спілкування, самопрезентація, естетичний вплив, розвага. Відповідно до цих шести функцій, вибудувала наступну класифікацію жанрів інтернет-комунікації [42]:

Перший тип – це інформаційні та науково-пізнавальні жанри. Призначені для пред'явлення або отримання інформації. До них відносяться інституційні веб-сторінки, в тому числі веб-сторінки агентств новин і мережевих ЗМІ, пошукові системи, онлайн-енциклопедії, каталоги, списки-розсилки, електронні бібліотеки та архіви[42]. Прикладами таких жанрів є веб-сторінки «*Le Figaro*» (URL:www.lefigaro.fr/), агентства новин «*20minutes*» (URL:www.20minutes.fr/), фірми «*Renault*» (URL: www.renault.fr/), пошукової системи (URL: www.google.com) та ін.

Другий тип – це директивні жанри, які призначені спонукати адресата здійснити будь яку дію. Це може бути веб-реклама, веб-сторінки приватних та комерційних оголошень, інтернет-магазини, аукціони тощо[там само]. Як приклад, можемо навести, веб-сторінку інтернет-магазину (URL:www.quechoisir.org/), дошку оголошень (URL: www.indeed.fr/Emplois-Annonces-Emploi).

Наступний тип є фактично комунікативні жанри. Вони потрібні для задоволення потреби в спілкуванні й дотримання етикетних норм [там само]. Фактичними жанрами є чат (URL: www.jivochat.com/), електронні листи, групи новин (*Google*), форуми (URL: forum.doctissimo.fr/) та соціальні мережі, такі як *Twitter*, *Facebook*, *Instagram*.

Четвертий тип – це презентаційні жанри. Вони призначені для самовираження, представлення даних про себе або свою фірму, своїх творів. До них відносяться особисті веб-сторінки, сайти-візитки і веблоги, відеоблоги [там само]. В якості ілюстрації наведемо офіційний сайт групи «*KIDS UNITED*» (URL: wearekidsunited.com/), веблог *Jeanne Damas* (URL: www.jeanne-damas.com/).

До п'ятого типу належать естетичні жанри. Естетичні жанри служать для реалізації художньо-творчого потенціалу та естетичного впливу на партнерів за допомогою створення уявної реальності. Естетичними жанрами є мережевий роман, а також фанфікшн [там само]. Приклад фан-фікшн – (URL: www.fanfiction.net/).

Останній тип – це розважальні жанри. Розважальні жанри призначені для отримання задоволення від виконання певних комунікативних дій. До них відносяться мультикористувацькі світи та ігри [42]. Прикладами мультикористувацьких ігор є *Might and Magic: Duel of Champions* та *The Battle of Polytopia*. Опис доступу і правил дається, зокрема, на веб-сторінці (URL: www.jeu.fr/).

Вище перелічені жанри, зазвичай, представлені писемною формою та в деяких випадках аудіо- та відео файлами.

РОЗДІЛ 2. ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ

2.1. Графічні, граматичні, стилістичні та лексичні засоби вираження в інтернет-комунікації

Сьогодні можна говорити про те, що в комунікативному середовищі Інтернету має місце своєрідна трансформація мови й мовної особистості в цілому. Людина так чи інакше репрезентує себе тільки через текст. Це обумовлено, переважно, відсутністю вироблених параметрів комунікації. Взаємна самопрезентація комунікантів здійснюється в рамках специфічного дискурсу, що включає певні ритуали комунікації [10].

Підтверджуючи цю думку Л. Ю. Іванов зазначає, що в мережевому мовленні простежуються принаймні дві тенденції: 1) одночасне ускладнення одних і спрощення інших засобів в порівнянні з аналогічними засобами літературної мови; 2) конкуруючий вплив писемного й усного мовлення [15, с. 136].

Не існує на сьогоднішній день чітких норм вживання мовних засобів у сфері електронної комунікації. Спілкування в чатах, форумах, гостьових книгах, конференціях, електронною поштою є досить специфічним явищем, що стирає межі між усною і письмовою формою комунікації. Це свідчить про виникнення нової форми мовленнєвої взаємодії – письмово-розмовної мови [25, с. 99].

Письмова комунікація втрачає частину смислорозрізняючих засобів, властивих усній комунікації – в першу чергу, інтонацію, міміку і жести (тобто саме ті засоби вираження, які передають емоційний компонент). При цьому віртуальний жанр не сприяє деталізації опису, властиву традиційній письмовій мові – що могло б частково компенсувати відсутність вербальних засобів. Тому цю роль

компенсують механізми, що виконують «смайлики» – графічні символи, що виходять в текстовому режимі й кирилиці, і латиниці на звичайній клавіатурі [4, с. 57].

Персональні профілі соціальної мережі *Twitter*, що представлені короткими записами та репостами на будь-яку тему, коментарі до публікацій та обговорення на форумах ілюструють живе спілкування. А відсутність в письмовій мові смислорозрізняючих засобів властивих усній комунікації – в першу чергу, інтонацію, міміку і жести, тобто саме ті засоби вираження, які передають емоційний компонент, компенсується шляхом графічних символів.

Найчастіше для передачі емоцій використовують додатковий набір знаків – емотиконів (смайликів). Протягом аналізу засобів вираження ми зустрілись з двома формами емотиконів:

1) Текстові (або топографічні або знакові) – графічні символи створені шляхом набору в текстовому режимі на клавіатурі.

– *de riien, tiens moi au courant !! ^^* [49]

– *Ptetre quelle est timide;)* [49]

– *Je fais du théâtre également ahah ^^* [49]

– *Le seul truc que je peux te proposer c'est qu'on en parle ensemble car je suis u peu comme toi malgré que ca va mieux ^^* [50]

– *Bonsoir, @Sann et bienvenue J'adore moi aussi le film de la Princesse Mononoke ^^ Et tous ceux de Miyazaki en fait >_< J'espère que tu te plairas dans notre Oasis !* [49]

– *à Moi...Seul , ok j'ai compris , mais perso je me trouve pas maigre , je dirais normal à Lou.R , merci =>* [47]

Ми помітили, що у своїх повідомленнях, франкомовні інтернет-користувачі вдаються до такого смайлику як «^^». Проаналізувавши всі повідомлення, було зроблено висновок про те, що даний смайлик означає посмішку, в україномовному середовищі, наприклад, подібним емотиконом в кінці речення може служити одна або декілька

закриваючих дужок, наприклад: «)»). Також можна зробити висновок про те, що використання даного емотикона служить для поділу декількох речень.

2) Власне графічні – графічні картинки, що зображують обличчя, предмети, знаки і т.п. Вони прийшли на зміну текстовим символам і використовуються вони частіше, адже мають значно більший спектр емоцій.

– *Le théâtre c'est trop coooool* 🎭 [49]

– *Oh merci tu es trop sympa* 😊 [49]

– *J'ai tout à fait raison avec vous* 😏 [45]

– *Ahah ou alors on devrait tous les deux s'en inquiéter* 😂😭 [50]

– *Globalement, je suis **optimiste** ! J'adore l'humour et tout ce qui est good vibes 🌱 Je suis **curieuse** et j'aime **apprendre** ! 🗣️ Mais je suis aussi flemmarde, alors disons que je n'utilise pas tout mon potentiel 🍷 J'adore **manger** 🥨🍷🍝🍕🍔🍌🍩🍪🍩🍪🍩🍪 **Discuter** de tout et de rien, faire des activités **improbables**, ça m'arrive et j'adore ça ! 🎪* [49]

І якщо текстові емотикони були зрозумілі не всім, то графічні дозволили розширити коло людей, які використовуються даний інструмент віртуальної реальності для додання емоційності до своїх повідомлень. Це пояснюється тим, що візуально самі емотикони стали більш цікаві, головне, більш зрозумілі для людей різного вікового діапазону.

Емотикони вже давно стали універсальною заміною слів та емоцій. При цьому вони ще довгий час будуть виконувати цю роль в віртуальному спілкуванні інтернет-користувачів.

Ще один графічний спосіб передати свої емоції – це відобразити смислово важливість даної інформації за допомогою заголовних букв або повторення однієї й тієї ж графеми. Тут працює іконічний принцип

«чим більше місця у свідомості відправника займає дана інформація, тим більше зорового простору одержувача займає мовна форма, що передає цю інформацію» [4, с. 57].

– *PORTE PLAINTÉ CONTRE LUI !!!!!!!!!!! C'est dégueulasse ce qu'il te fait. >_<"* [49]

–*Te laisse pas marcher dessus >< Lache toi Profite ! Et voilà et va voire celui*

que t'aime parle lui ,sympathise avec lui,Puis rapproche toi de lui et a un moment [47]

PAF le Déclik et voilà vous ête essemble :D PROFITER DE LA VIE LES GENS ! [49]

– *Ils S'INTERRESSENT à toi ^^* [49]

– *JE SAIS que elle fait sa pour mon bien,sauf que son bien va refnir dans les toilettes sous forme de vomis oui !!* [50]

Для того щоб передати свій тон, користувачі, в даних прикладах, графічно змінюють свій текст, тим самим звертаючи увагу інших інтернет-користувачів до даної проблеми і висловлюючи свою думку. Також великі літери використовуються для виділення важливої інформації.

Окрім великих літер використовують ще й маленькі, але в великій кількості, тобто повторення однієї й тієї ж самої графеми, це зазвичай роблять для передачі своїх емоцій, а не для акцентування уваги на інформації.

– *ffffff...là je dois bien avouer que je ne sais pas trop quoi répondre, j'en est vu des trucs a la con mais alors là...on dirait un vulgaire caprice de gosse* [50]

– *Heuie le truc de la chips, hihi.* [49]

– *Ptdr calmos moi j'ai de vrais problèmes , ma mère m'oblige à ranger ma chambre , j'en ai tro mar je detest sa sé tro dur et tout .. AIDEZ MOI JE VAIS MOURIIIRRRR* [47]

Проаналізувавши декілька прикладів, можна відзначити, що використання великих літер може вживатися інтернет-користувачами як на початку, так і в кінці речення.

Для акцентування та привернення уваги до інформації користувачі використовують шрифти різного стилю та кольору:

– *Tattoo du jour ! (le retour) Pièce sur le haut du bras et l'épaule, par la tatoueuse...* [49]

– *Yep, ca peut être sympa^^ ! Bon pas au point d'la vidéo hein* [46]

– *Perso' j'aime bien. Moi même j'en ai un dans le bas du dos. Après, faut pas qu'il soit tatoué partout non plus, juste un ou plusieurs petit(s).* [49]

Для того, щоб більш яскраво передати свої думки і емоції, навіть тон голосу, багато користувачів мережі застосовують велику кількість знаків оклику або знаків запитання:

– *J'ADORE !!!!!* [49]

– *Merci beaucoup !!!* 😊 [46]

– *PORTE PLAINTÉ CONTRE LUI !!!!!!!!!!! C'est dégueulasse ce qu'il te fait. >_<"* [49]

– *D'où viens ton pseudo ???* [49]

– *Oui, j'aimais beaucoup, mais en ce moment, j'apprécie moins... C'est dommage... Mais avant, j'étais vraiment fan ^^* [49]

– *Voilà ... ya quelques moi j' avait déjà crée un topic ... je fais juste cela pour qu' on me remonte le moral ... car même mes potes irl ne me font pas devenir un " homme " .* [49]

Останні два приклади привертають нашу увагу великою кількістю крапок. Їх використовують, як правило, коли співрозмовник дуже поспішає і йому стає лінь продовжувати думку або він хоче щось додати, але не знає що і речення застається незакінченим. Деякі графологи стверджують, що велика кількість крапок є ознакою слабого характеру.

Грамматика, в свою чергу, у французькій мові інтернет-спілкування не зазнає серйозних змін, які властиві іншим сферам мови цього засобу комунікації, наприклад лексики. Тим більше що комуніканти не можуть порушувати основні граматичні правила, оскільки, це, найімовірніше, ускладнить розуміння висловлювань рештою учасників дискусії.

Зазвичай, під час миттєвого обміну повідомленнями в чатах та на форумах змінюється структура фрази: вона наближається до усного тексту, в якому відсутні знаки пунктуації та великі літери, наприклад:

– *dismoi ce sont les élections fédérales* [49]– структура питання відповідає своєму усному еквіваленту.

Для того щоб прискорити обмін висловлюваннями, комуніканти часто вживають еліптичні конструкції, і хоча вони також представлені в усному мовленні (особливо в розмовному стилі французької мови), використання еліптичних речень скоріше нагадує насичені, інформативні заголовки газетних статей. Коли користувачі вдаються до еліпсів, вони свідомо (чи несвідомо) «жертвують» деякими усними властивостями мови для того щоб прискорити процес набору висловлювань на комп'ютері.

Це говорить про те, що швидкість є більш важливим фактором для комунікантів, ніж основні граматичні правила. Найчастіше в комунікації опускаються особисті займенники, негативні частинки й безособове *il*.

– *Y 'a toujours ce mec qui est là* [49]

– *laquelle? Celle avec Kelly? suis trop laide!* [49]

– *je c'est pas du tout* [49]

– *Y'a une autre raison pour laquelle j'suis souvent en retard* [46]

– *Pourquoi tu l'as pas ta carte ?* [49]

Опускання заперечної частинки «*ne*» в заперечних реченнях:

– *on sait pas pourquoi* [50]

– *Excuse-moi, j'ai pas compris ce que tu viens de dire* [50]

Комуніканти зазвичай обмінюються висловлюваннями, складеними з коротких, простих речень. Складносурядні і складнопірядні конструкції зустрічаються рідко, тому що для їх побудови потрібно багато часу. Висловлювання, які містять більше одного речення, зазвичай є безсполучникові, а їх кордони часто позначені емотиконами, або не марковані зовсім.

Окрім еліпсів, у своїх повідомленнях інтернет-користувачі вдаються до різних стилістичних засобів. Для посилення сприйняття і передачі експресивно-інтонаційного забарвлення слова вони використовують такі засоби вираження як:

- метафора

– *Pour... le monde est loin d'être parfait, et de temps en temps il faut se salir les mains pour maintenir l'ordre, ou encore obtenir la liberté, l'histoire l'a toujours prouvé 😊* [45]

– *Oui car la vie est un combat.* [46]

- повторення

– **Tousse* *Tousse* BIENVENUE !!!* [49]

- вставні речення

– *Bienvenue à toi p'tit jus (Je suis habitué de dire ça, désolé ^^)* [49]

- замовчування

– *Ça en calmerait certains...Mais en exciterait d'autres...* [49]

замовчування при обговоренні теми смертної кари

– *Merci de ta réponse j essaie de faire un travaille sur moi mais j'avoue que c'est assez compliqué ...* [50]

- іронія

– *Ah oui ! Tu es un "petit modèle "* [49]

В цілому, франкомовні інтернет-дискурси мають жанрово-стилістичну приналежність, що відповідає нормам французької стилістики та відносяться до наукового, офіційного, публіцистичного, художнього або розмовного стилю. В окремих випадках жанрова

специфіка інтернет-дискурсів відображає їх конвергентну, збірну природу [18, с. 15] і приналежність одночасно до двох і більше стилів. Наприклад, багато науково-популярних статей мають характеристики не тільки наукового, а й публіцистичного стилів. Крім того, більшість франкомовних дискурсів Інтернету є збірними, оскільки в рамках одного дискурсу можна спостерігати змішання не тільки декількох стилів, але і мовних реєстрів (піднесеного, нормативного, розмовного або навіть фамільярного) [11, с. 131].

Лексика французької мови Інтернет-комунікації теж зазнала значних змін, основною тенденцією є різноманітні скорочення та запозичення лексем з інших мов. Більш докладно це питання ми розглянули у наступному розділі нашої роботи.

Таким чином, спілкування у франкомовному інтернет-просторі має свої специфічні особливості. Графічні доповнення, у вигляді емотиконів, повторення літер, знаків оклику та знаків запитання, шрифтів різного стилю та кольорів, компенсують відсутню емоційність, тон та інтонацію у письмовій формі спілкування.

Відступ від норм граматики та орфографії, продиктований звучанням, застосовується з метою економії часу і наближення до розмовного стилю, але тільки в тих випадках, коли це не перешкоджає швидкому візуальному сприйняттю повідомлення.

Для посилення сприйняття і передачі експресивно-інтонаційного забарвлення слова французи можуть спілкуватися та писати у фамільярному стилі та широко використовувати різні стилістичні засоби.

2.2. Особливості лексики інтернет-дискурсу

Інтернет-дискурс (або комп'ютерний дискурс) є специфічним видом спілкування, якому притаманні такі риси як: наявність електронного каналу передачі, дистанційність, опосередкованість та креолізованість; це масив електронних текстів (також аудіо- та відеотекстів), у сукупності з екстралінгвістичними факторами комунікації, пов'язаними між собою системою гіперпосилань, доступ до яких забезпечується входом в мережу Інтернет [10].

Мову інтернет-користувачів можна диференціювати за віковими та професійними категоріями, за рівнем володіння комп'ютерними технологіями, за інтересами користувачів, або за діяльністю, якій вони надають перевагу. Наприклад, існує вокабуляр програмістів, web-дизайнерів, системників, хакерів, любителів комп'ютерних ігор тощо. Для кожної групи користувачів властиве вживання певних лексичних конструкцій, які можуть бути знайомі іншим групам лише частково або зовсім не відомі. І тільки невеличка частина мови є загальною для всіх. Можна припустити, що ця частина є незначною в порівнянні з загальним словниковим складом французької мови і суттєво, навряд чи може, на неї повпливати [22, с. 55].

Крім того, для кожної групи користувачів різною мірою є характерним використання того чи іншого виду лексики: сленгу, жаргону, професійної термінології, літературної мови. Точний відсоток, наприклад, розподіл видів мови за підгрупами є невідомим, оскільки такі дослідження поки не проводились. Проте, можна сказати, що молоде покоління (*génération C*) частіше використовує сленг, і добре обізнане з комп'ютерною термінологією. Сленг заміняє молодим людям складні лінгвістичні конструкції, які вони ще не дуже добре засвоїли. Крім того, для молоді є властивим шукати способи відрізнятись від інших,

протиставляти традиційним устоям нові ігрові форми, тому саме їм належить більшість лінгвістичних експериментів та інновацій [22, с. 55].

Французька інтернет-мова розцінюється як джерело особливо виразних, експресивних слів і зворотів. Характерними рисами даної мови є:

- високий ступінь емоційності;
- економія часу
- неформальне спілкування;
- невимушений і в той же час жартівливий тон.

Говорячи про лінгвістичні особливості сучасної французької мови, ми спостерігаємо безліч сленгових слів, виразів, зворотів, скорочень, а також запозичень з інших мов.

Одна з цікавих особливостей комп'ютерного дискурсу французької мови полягає в скороченні слів, це робиться за рахунок того, що деякі літери і навіть склади опускаються. Наприклад:

- **Скорочення або абрєвіації**

1) абрєвіації, які створені на основі фонетичної транскрипції, замість декількох літер, які означають один звук користувачі пишуть одну яка відповідає транскрипції заміненних букв:

– *Ils vont censurer ton post, ils n'aiment pas kan les gens posent des questions kan ça concerne les bannissements. C'est triste à dire mais je risque mon compte en postant cette réponse.* [49]

У наведеному прикладі фіксуємо лексему *kan*, якої фактично не існує у нормативному словнику, втім вона є фонетичною транскрипцією сполучника *quand* і спрощеним орфографічним записом цього слова з меншою кількістю букв. Зауважимо, що девіація написання цієї лексеми не утруднює її розуміння для носіїв французької мови, оскільки запис відтворює звукову реалізацію слова. Варто навести ще декілька подібних абрєвіацій на основі фонетичної транскрипції:

– *N'importe kel je pense. Mais en particulier la place de l'humain sur Terre* [49].

Слово *kel* ужито замість прикметника *quelle*.

– *Ofaite oui mais elle dit qu'elle veut juste l'amitié pas plu. Et elle me demande de ne jamè lui parler de ça* [49].

Абревіація *jamè* звучить так само як і прислівник *jamais* – [ʒame], тому на письмі вжито скорочений варіант, у якому звук [ε] передається однією літерою *è*, а не трьома *ais*.

– *Par contre moi je l'ai lu en roman, mais il existe sûrement ossi en bd* [49].

На письмі закритий звук [o] може передаватись як *o*, так і як *au*, тому маємо таке скорочення: *ossi* = *aussi*.

– *Uiiiiiii! Jm trop ses livres surtout Ellana* [49].

У цьому прикладі фіксуємо фонетичну аббревіацію *Jm*, у якій алфавітне звучання букви *m* [εm] співпадає за звучанням і замінює ціле дієслово першої особи однини *aime* [εm].

2) аббревіації, які створені лише з приголосних літер, наприклад:

– *Nostalgie bnj*. [49];

– *Merci bcp @Magellan !* [50];

– *En réalité ils demandaient à me dé-bannir ^^ Mais j'aimerais bien savoir pk on m'a bannie, oui...* [49];

– *comme d'hab mon Bb !* [50] ;

– *<p> Slt tlm!</p>
 <p>Je suis nouveau ici</p>*[49];

– *Mdr c vrai ça x') j'avais oublié que je m'étais localisée chez satan(encore, j'ai plus ma pdp feu,(qui dit feu dit enfer lol) mais j'pense que je vais la remettre parsk j'aime pas la nouvelle)* [49];

– *kan gt petite g prenais mes douches seule (aujourd'hui encore x)) et gt toujours triste à la fin des douches parcké ma mère avait dit k si l'on les lavait suffisamment bien ils chantaient, et les miens ne chantaient jamé.* [49].

У наведених вище репліках з форумів віднаходимо такі аббревіації, які складаються лише з приголосних букв відповідних слів: *bnj* = *bonjour*; *bcp* = *beaucoup*; *pk* = *pourquoi*; *bb* = *bébé*; *c* = *c'est*; *slt* = *salut*; *tlm* = *tout le monde*; *g* = *je*; *gt* = *j'étais*.

3) аббревіації створені як з приголосних так і з голосних, наприклад:

– *Oh que oui, je suis d'accord avc mvdd.* [49];

– *Par contre moi je l'ai lu en roman, mais il existe sûrement ossi en bd,* [49];

– *comme d'hab mon Bb !* [49];

– *T'as du oublier.. C'est pas grav.* [49].

У цих фрагментах віднаходимо такі скорочення: *avc* = *avec*; *ossi* = *aussi* *hab* = *habituellement*; *grav* = *grave*.

4) аббревіації, які мають у своєму складі числа:

– *bien ici, personnellement, je préfère aider la jeune fille qui demande de l'aide, que ça soit faux ou non plutôt de crier "faaake c 1posibl cet istoir" alors que t'en sais rien.* [50];

– *Minuit ouistiti, j'avais me faire un lunch pour 2m1* [49];

– *Autrement, je préfère éviter les "salut, ça va ? koi 2 9?", car ça peut vite devenir lassant.* [49];

– *J'ai regardé The Dark knight pour la 150ème fois aujourd8.* [49].

Замість деяких слів або частин слова використовують омофонічні їм цифри. Це зустрічається не так часто, як в англійській мові, з якої було запозичене, але все ж присутнє: *1posibl* = *impossible*; *2m1* = *demain*; *koi 2 9* = *quoi de neuf*; *aujourd8* = *aujourd'hui*.

5) опущення останніх складів або морфем:

– *SI tu n'arrives pas à le faire toute seule, ça serait bien de voir un psy qui sera bien plus à même de t'aider que nous.* [49] В даному повідомленні користувач опускає останні склади в слові *psychologue* = *psy*.

Такі ж скорочення ми бачимо і в наступних прикладах:

– *Bonjour , j'aimerais savoir comment garder ses cheveux lisses toute une journée parce qu'au matin, après le lissage , tout va bien , mais en fin de journée c'est la cata. [49] cata= catastrophe;*

– *Bonjour à toutes et à tous, Comme beaucoup je pense, j'ai passé mon bac de français et une même question me trotte dans la tête. [49] bac= baccalauréat;*

– *jms ils repondent o tel, [49] tel= telephone.*

Використання вище перерахованих скорочень, що стали вже майже стандартними, дозволяє економити час і зусилля при наборі тексту та скоротити кількість друкованих символів. Ця лексика легко розуміється новими користувачами, тому що при читанні основне інформативне навантаження несе на собі перший склад, і усичення інших частин не знижує успішності зорового декодування слова.

- **Різні варіації написання «oui» та «non»:**

– *Uiiiiii! Jm trop ses livres surtout Ellana [49];*

– *bah ouai mais je trouve que des trucs ou ils disent de manger beaucoup et c'est déjà ce que je fais! [49];*

– *Ouai ça j'avais remarqué [50];*

– *Nan j'en ai marre des médecins je vais essayer de me débrouiller[50].*

Подібні випадки зумовлені впливом розмовного стилю спілкування. Молоді люди, серед своїх друзів, можуть по різному вимовляти «oui» та «non» , що й і переноситься на спілкування в Інтернеті.

- **Запозичення**

1) Англiцизми.

Сучасне перенасичення віртуальної мови англiцизмами пов'язане, в першу чергу, з тим, що спочатку англійська мова була мовою глобальної Мережі. США, які стояли біля витоків створення комп'ютерних систем і які були лiдером глобальної комп'ютеризації, принесли в невербальну по своїй суті технологію англійську мову. Крім спеціальної термінології користувачі Інтернету активно вживають англійські запозичення з

особистих сфер життя. Багато з них, наприклад, дуже міцно і активно увійшли до французького інтернет-дискурсу, обросли похідними і стали особливими семантичними і функціональними символами сучасної епохи [6, с. 127].

Англо-американська культура більш популярна серед молоді, ніж у старшого покоління. Закономірно припустити, що молодь розглядає вплив англійської мови як позитивне явище, в той час як старше покоління бачить в ньому загрозу. А. А. Сидоров також зазначає, що популярність і міцні позиції англійської мови обумовлені тим, що у Франції, вона в обов'язковому порядку вивчається в середніх і вищих навчальних закладах, це накладає великий відбиток на те, як сучасна молодь виражає свої думки. Використання слів і виразів англійського походження в інтернет-середовищі вважається престижним і викликає захоплення в однолітків [36, с. 6]. Англіцизми проникають в мову і закріплюються в ній, втрачаючи свою новизну, і згодом не представляються неприродними для вживання у французькій мові. Спочатку вони додають експресивності, але вже згодом перестають бути неприродними, чужими. Одним з найпоширеніших запозичень є вираз *Ok – okey*, що замінює *d'accord*:

- *Ok merci tout le monde* [49];
- *Ok merci pour t'a réponse* [50];
- *Euuuuuhh okk*. [49].

Також використовують емоційно забарвлені слова, як *LOL* (від англ. Laughing out loud) не дивлячись на те, що у французькій мові є аналог цього вислову *MDR (mort de rire)*, але англіцизм *LOL* вживається набагато частіше та *OMG* (від англ. *Oh My God*):

- *l'époque kikoo-lol de rêveuse nocturne*

OMG L'ÉPOQUE KIKOO LOL Alors hum hum, moi par contre, cette époque on peut la retrouver dans mes écrits vu que j'écris depuis grave longtemps[49];

– *LOL Merci Le Parisien pour cette minute de rire*[47];

У ході дослідження ми констатували багаторазове використання виразу «*c'est cool*».

– *Nuit c'est cool l'ambiance, Jour c'est cool l'ambiance aussi. Jour quand même. La Nuit c'est creepy parfois, y a des gens chelous j'pense nan?* [49];

– *Tes trois réponses sont valables. Ta vie, tes choix, tes limites. Et s'il le comprend c'est cool. J'aurai quand même tendance à te conseiller d'essayer petit à petit, quit à ce que ce soit que des petites avancées très lentes.* [49];

– *C'est cool de vouloir étendre son savoir et de chercher à vouloir être un "génie".* [49];

– *Good night à tout le monde sur l'Oasis !* [49].

Вираз *c'est cool* або *c'est good* часто вживається замість нейтрального *c'est bien*.

Вираз *crush / avoir un crush* «закохуватися» є англіцизмом:

– *Ptêtre. Je ne sais pas! ♠ Gaucher ou Droiter ? Moi? Ou mon crush?* [49];

– *As-tu déjà avoué tes sentiments à un crush?* [49];

– *C'est mon cruch ! Mais le Andy d'avant xD*[49].

Особливо впадає в очі, те, що коли лексема *crush* вживається без дієслова *avoir*, вона зберігає, таким чином, вигляд вихідного англійського дієслова.

Досить популярним англіцизмом виявився вираз (*être*) *in love*, що заміняє *être amoureux*:

– *Comme beaucoup de personnes sur ce forum cherchent une confidente, je suis là. Fille ou garçon vous pouvez me parler de tous vos problèmes, je vous aiderai sans vous juger! Docteur love, c'est ici ^^*[49].

Вираз *je suis happy* використовують як варіант виразів *je suis content* і *je suis heureux*:

– *Mais une situation de souffrance ne peut pas durer et menera soit à : - une séparation - l'un des deux change et happy ending - l'un des deux change, mais se falsifie au passage et en gardera une blessure profonde Quoi qu'il en soit, avec de la communication [49].*

Лексема *hype* від англійського *to hype* – «заманювати, залучати» використовується у французькому як синонім слів модний, шум, ажіотаж:

– *Ça veut dire que y'a plus de pand-hype et tout ? Mais pk ? [49];*

– *Je connais le trailer et la démo par coeur tellement je les ai regardés pour mon plaisir solitaire. (Ceci est bien sûr de l'humour absurde pour exagérer ma hype) [49];*

– *Haa oké, ouais j'aimerais bien tester Unity vu que c'est celui qui succède Rogue et que la fin de Rogue met bien la hype pour Unity "une révolution se termine, une autre commence" [49].*

У різних виразах знаходимо давнє запозичення, лексему *top*. Наприклад *c'est top / pas top* для вираження *c'est bien / pas bien*, або як прикметник «*bon*»

– *MVDD est top contrib avec plus de 800 messages ce mois-ci [49];*

– *Mais bon j'avoue que les deux ensemble c'est pas tip top ^_^ [45].*

2) Запозичення з арабської мови. Говорячи про франкомовний інтернет-простір, необхідно враховувати демографічну ситуацію. Значна кількість користувачів родом з арабських та північноафриканських країн. Прагнення до інтеграції у французьке суспільство і разом з тим збереження своєї ідентичності та мови утворюють щось середнє – інтермову.

Прикладом такої інтермови може служити соціолект, який утворився шляхом змішування французької та арабської мов, причому, як зазначає В. П. Свиридонова, елементи арабського запозичення вживаються в структурі французької мови відповідно до її норм [35, с. 157].

Основними причинами запозичень є експресивність даних одиниць, новизна, данина моді, наслідування мови героїв з модних зарубіжних фільмів і пісень [21, с. 126].

Прикладом запозичення з арабської мови в нашому дослідженні може служити вираз *j'ai le seum*, яке означає «*Je suis énervé, en colère*», але також було вжито як аналог *je suis triste, je suis honteux, je suis en colère*. Вираз походить від арабського *sèmm - vénin*. Як зазначає Дідьє Пуркері, вираз надзвичайно популярний серед підлітків, як приклад він наводить фразу, знайдену на одному з форумів: «*aidez-moi à foutre le seum à un mec dont j'étais amoureuse et lui non*» [51]. Ми, в свою чергу знайшли такі приклади:

– *Un moment la prof me regarde et me crame.. je lui donne avait contrainte mes écouteurs, le seum.* [49];

– *Des fois j'ai envie de lui parler mais je sais pas quoi dire ou j'ai peur qu'il me lâche un vu. Ça me fou un peu le seum par ce que quand je l'intéressait je ne lui donnais pas l'heure et maintenant c'est un peu l'inverse.* [49];

– *Omg j'adooore xD C'est si mignon :3 (Ça me vas mdr j'ai le seum de épée et bouclier parce que j'ai pas la switch □)* [49];

– *Ah Ah Ah Ah jprend l'seum , cela dit jsuis juste venue reverser mon sel c'est tout* [46].

Ще одним прикладом запозичень служить дієслово *kiffer* – від арабського *kiff – comment*, дієслово спочатку означало «палити гашиш», потім – «отримувати задоволення», і розширивши значення ще далі – «любити щось або когось». Тобто ми можемо трактувати це слово як *être très amoureux*.

– *Je kiff trop ta photo de profil. Elle est trop choupinou* [47];

– *Si t'es en kiff ça veut dire que tu veux te mettre en couple Et je vois pas l'intérêt d'un couple qui fait que des bises quand ils se voient* [49];

– *oui bah la franchement fonce ! c'est sur qu'elle te kiff et au pire t'as rien a perdre tente ta chance ! bonne chance* [49].

Наступна лексема *fric* – «гроші» походить від арабського *frik* – «подрібнене зерно».

– *Econome ou dépensier ? Econome car je ne sais pas quoi faire de mon fric.* [49];

– *Mais en faite...mon avis change un peu par rapport a la derniere fois..dans le sens où la consommation de cannabis est vraiment destructrice. Malheureusement c est comme ça. Pour le fric tout le monde est pret a...* [50];

– *Hello, Non, je préfère garder mon fric pour acheter des goodies.* [49].

Лексема *srab* – «друг» сходить до арабського *s'rab* в тому ж значенні.

– *Les deux dernières fois où elle aurait du me récupérer chez lui, vu que je n'étais pas là (j' préfère me barrer chez mes srab avant.) elle lui a sortit : "Attention, non présentation de l'enfant !" Alors que ça fait plus d'un mois que je ne la vois plus & elle le sait..* [49].

• **Сленгові слова та вирази** також можна зустріти серед інтернет-користувачів. Сленгові звороти перейшли з розмовного спілкування:

– *Mathématiques : par contre, fais gaffe pour les maths. Le niveau en Spécialité Maths a beaucoup augmenté, c'est encore plus difficile que les années précédentes.* [49] *fais gaffe = fais attention;*

– *Je sais que c'est vraiment quelque chose qui fout la trouille mais fonce ! avoir la trouisse,* [49] *avoir la trouille = avoir peur;*

– *Hey ! Je suis aussi dispo si tu as besoin de parler ! La bises!* [49] *bises = je t'embrasse;*

– *Coucou, Ça fait un bail que je n'ai pas vu de topic de toi. Je me souviens de tes problèmes et je n'ai pas su t'aider dans tes tracas. J'espère que tu trouveras meilleur conseiller cette fois.* [50] *le bail = le contrat;*

– *Oui, je suis crevé, oui je suis malade, oui je t'ai dis que j'allais dormir, mais comment avec cette sensation au coeur, cette sensation au ventre... Je t'aimes...* [46] *crevé = très fatigué.*

З усього перерахованого вище ми можемо зробити висновок про те, що у французьких молодіжних форумах відсутні чітко виражені правила та у більшості випадків застосовується розмовна лексика.

Чіткого вікового поділу або гендерної приналежності у вживанні тих чи інших прийомів не простежується. Можемо лише припустити, що більш точний та обґрунтований контекст повідомлень властивий більш дорослим відвідувачам сайтів. Оскільки, при проведенні даного дослідження ми не мали змоги перевірити точність поданих користувачами персональних даних, адже однією зі специфічних рис онлайн спілкування є анонімність. Територіальну диференціацію, в свою чергу, ми можемо простежити за запозиченням, зокрема з арабських діалектів.

Основними причинами вживання такого широкого спектра всіляких лексичних засобів, на наш погляд, є прагнення до максимально швидкої комунікації, економії зусиль та бажання якомога яскравіше самовиражатися.

Слід зазначити, що Інтернет вже сьогодні значною мірою вплинув та продовжує впливати на французьку мову в її традиційному вигляді.

2.3. Вивчення лексики інтернет-комунікації у закладах загальної середньої освіти

Вивчення будь-якої іноземної мови – це перш за все оволодіння певним запасом слів цієї мови. З їх допомогою можна називати предмети та дії, описувати стан та явища. Лексика – це той словесний матеріал, яким студенти повинні навчитися легко і швидко оперувати у

процесі спілкування іноземною мовою. Засвоєння лексичного матеріалу є однією із найважливіших цілей на занятті з іноземної мови. Її досягнення впливає на розвиток навчання спілкування іноземною мовою в усній та письмовій формі. Засвоєння лексики є необхідною передумовою для формування мовної діяльності, оскільки вона є однією із її найважливіших компонентів. Це визначає її важливе місце на кожному занятті з іноземної мови [32, с. 183].

Отже, успішне оволодіння іноземної лексикою – одна з найважливіших умов засвоєння мови. Разом з тим існують великі труднощі щодо накопичення та диференціації лексичного матеріалу. Одна з причин цього – постійний розвиток мови та її словникового складу.

З моменту, як інтернет-технології увійшли в наше життя, вони почали активно змінювати мову комунікації, диктуючи свої норми та переваги швидкісного, опосередкованого, гіпертекстуального та анонімного спілкування. Що, звісно, має вплив на мову, зокрема на лексику та її вивчення. Опанування інтернет-дискурсом є бажаним для розуміння загальної інформаційної культури іноземної мови на етапі профільної середньої освіти у закладах загальної середньої освіти.

Адже, це сприяє підвищенню зацікавленості учнів до пізнавальної й творчої діяльності, створює мотивацію до навчання, урізноманітнює навчальний матеріал та можливості його застосування і це все можна доповнити бажанням учнів відчувати причетність до змін, які входять в життя іншомовного інтернет-простору.

Слід відокремити наступний ряд причин, котрі говорять на користь використання інтернет-дискурсу при вивченні іноземної мови, а саме: доступність автентичних матеріалів; комунікативні можливості у середині мережі; мультимедійні можливості, тощо. Велике значення має зручність та доступність в отриманні великої кількості автентичного матеріалу у вивченні та навчанні [17, с .54].

Пропаганда спрощення мови спостерігається сьогодні всюди: в ній задіяні засоби масової інформації, Інтернет і інші сфери, з якими стикається молодь [37, с. 127]. Відхилення від норми, такі як аббревіація, запозичення, нехтування правилами часто ускладнює розуміння франкомовного тексту. Найбільших змін зазнає лексика інтернет-комунікації, яка вживається, під час спілкування, в чатах, блогах, соціальних мережах.

Французька мова швидко змінюється, тому її вивчення, в якості іноземної, вимагає обов'язкової уваги до інтернет-дискурсу французів, які спілкуються між собою через сучасні засоби зв'язку. Спрощення лексичних одиниць значно ускладнює їх розуміння, тому методика вивчення лексики потребує дотримання деяких особливих моментів.

Тому спочатку розглянемо основні методи вивчення іншомовної лексики. Щоб презентувати іншомовну лексику та сформувати навички її вживання на заняттях іноземної мови необхідні відповідні прийоми та засоби навчання.

Для досягнення швидких результатів необхідно обмежити обсяг лексичного матеріалу, який вивчається, ретельно вибрати необхідні лексичні одиниці для засвоєння мови. Це може бути поширена лексика повсякденного спілкування, зміст якої в достатній кількості відображений у підручниках, а також у розмовниках та посібниках з іноземної мови.

Щоб учні краще запам'ятали слова, необхідне їх багатократне повторення з обов'язковим контролем розуміння. Потрібно безперервно формувати та розширювати лексичний запас учнів шляхом нових лексичних одиниць.

Розрізняють активний та пасивний лексичний запас. Активний запас порівняно обмежений. Він формується в результаті ґрунтовного опрацювання матеріалу і використовується у висловлюваннях і на письмі. Пасивний запас значно ширший і на його основі будується

процес читання і сприймання чужого мовлення на слух. Названі дві категорії лексичного матеріалу постійно змінюються, зокрема розширюються в міру збагачення досвіду людини. У навчанні іноземної мови кожна з них потребує особливої уваги і формується протягом усього періоду навчання [32, с. 183].

Слова, які можуть бути зрозумілими у тексті без спеціального вивчення складають потенційний словниковий запас. Це може бути як розуміння інтернаціональних слів, так і самостійне розуміння слів у словосполученнях з опорою на вивчене значення. Слід постійно звертати увагу студентів на багатозначність слів і навчати їх розпізнавати так званих «хибних друзів перекладача». Важливо постійно виконувати багато вправ на утворення синонімічних та антонімічних рядів слів. Це допомагає швидко орієнтуватися у мовних ситуаціях [32, с.183].

Головною особливістю розуміння та засвоєння лексики інтернет-комунікації є вивчення слів в контексті. Методика вивчення лексики інтернет-комунікації така ж як і методика навчання всіх лексичних одиниць іноземної мови, але має свою специфіку – слова повинні обов'язково вивчатись в контексті, адже вони змінені та відрізняються від нормативної лексики, що ускладнює розуміння. Лексична одиниця повинна знаходитись в значущому контексті, тобто у сполученні з іншими словами, а не ізольовано, що значно полегшить засвоєння матеріалу.

Також, треба звернути увагу на особливості сполучання конкретного слова з іншими словами у зв'язному контексті – коли таке сполучання збігається з відповідною моделлю у рідній мові, засвоєння полегшується і, навпаки, воно ускладнюється, коли сполучання проводиться за іншою моделлю [39, с. 233]. (для порівняння: *sortir avec* (*avec*) *quelqu'un* у французькій мові, буквально: «виходити, зустрічатись з кимось» в українській мові.

Проте, в ситуації зі сприйняттям скорочених лексичних одиниць є своя перевага – короткі слова засвоюються легше, ніж довгі. Це також розширює словниковий запас, в ситуації, коли учень знайомиться зі скороченим словом, він вже знає або зустрічав раніше повний варіант написання цієї лексичної одиниці. Наслідком цього є засвоєння одразу двох або більше форм вживання даної лексеми.

Наступна перевага покращує розуміння фонетичних особливостей слова або словосполучення. В більшості випадків в інтернет-дискурсі присутній такий феномен, як фонетизація літер, тобто в основі створення таких скорочень лежать омофони скорочуваного слова (або його частини) з алфавітною назвою букви або з числівником, що здебільшого відображає правила вимови, а не написання. Це має покращувати запам'ятовування слів та розуміння їх фонетичних особливостей звучання, адже дуже часто в онлайн-спілкуванні вони пишуться так само як і звучать.

Вивчення інтернет лексики, тобто змінених та спрощених лексичних одиниць, при вивченні іноземної мови реалізує наступні цілі навчального процесу: оволодіння знаннями, вміннями та навичками. Тому використовуючи інтернет-лексику у процесі навчання, викладач забезпечує активізацію уваги учнів, дає змогу учням порівняти з оригінальним варіантом лексем, розширює словниковий запас, розвиває пам'ять, підсилює бажання спілкуватись та покращує комунікативні навички, сприяє оволодінню мовою. Працюючи в цьому напрямку, викладач використовує перш за все сайти та форуми за допомогою яких можна ознайомити студентів із новою лексикою, практикувати навички аудіювання, розвивати навички монологічного та діалогічного мовлення.

Отже, можна стверджувати, що використання інтернет-лексики на заняттях з іноземної мови є ефективним засобом навчання, оскільки воно забезпечує реалізацію багатьох цілей навчально-виховного процесу це дозволяє урізноманітнити навчальний процес.

ВИСНОВКИ

Інтернет-комунікація – це відносно нове явище сучасного суспільства. Основним засобом спілкування в інтернеті є писемна мова, яка перебрала на себе деякі властивості усного спілкування. Інтернет мова має такі специфічні риси: електронний канал передачі інформації, що сприяє опосередкованому та анонімному спілкуванню, гіпертекстуальність, що допомагає користувачу слідкувати за викладом інформації, мультимедійність та інтерактивність робить цю форму комунікації зручною, цікавою та багатофункціональною та використання писемно-усного мовлення.

Мова інтернет-комунікації функціонально-стилістично неоднорідна, тому вирізняється великою кількістю жанрів. Це інформаційні та науково-пізнавальні жанри, директивні, презентаційні, естетичні жанри, розважальні та фактично комунікативні жанри.

До графічних засобів вираження в інтернет комунікації належать емотикони, шрифти різного стилю та кольорів, повторення літер, знаків запитання та оклику, які компенсують емоційність, тон та інтонацію, які відсутні в письмовій формі спілкування.

Стосовно граматичного оформлення висловлень в мережі, зазначаємо, що під час миттєвого обміну повідомленнями в чатах та на форумах змінюється структура фрази: вона наближається до усного тексту, в якому відсутні знаки пунктуації та великі літери. Також, того щоб прискорити обмін висловлюваннями, комуніканти часто вживають еліптичні конструкції, Найчастіше опускаються особові займенники, негативні частинки і безособове *il*. Комуніканти зазвичай обмінюються висловлюваннями, складеними з коротких, простих речень. Складносурядні й складнопідрядні конструкції зустрічаються рідко, тому що для їх побудови потрібно багато часу.

Лексичні одиниці інтернет-мови тяжіють до явища компресії (абревіації, скорочення). У проаналізованому ілюстративному матеріалі ми віднайшли такі типи скорочень: абревіації, які створені на основі фонетичної транскрипції (*kan, kel, jamè*), абревіації, що складається лише з приголосних літер (*bcp, slt*), абревіації створені як з приголосних так і з голосних (*avc, ossi*), абревіації, які мають у своєму складі числа (*Iposibl, aujourd8*), опущення останніх складів або морфем (*psy, cata*).

Мова інтернет комунікації насичена іншомовними запозиченнями, особливо англіцизмами (*love, hype, top*) та запозиченнями з арабської мови (*le seum, kiffer*). Наявність арабських запозичень обумовлена тим фактом, що значна кількість користувачів родом з арабських та північноафриканських країн, які прагнуть до інтеграції у французьке суспільство і разом з тим до збереження своєї ідентичності та мови. Елементи арабського запозичення вживаються в структурі французької мови відповідно до її норм (артиклі з іменниками, відмінювання дієслів відповідно до правил).

Основними причинами вживання такого широкого спектра лексичних засобів у мові інтернет-комунікації, на наш погляд, є прагнення до максимально швидкої комунікації, економії зусиль та бажання якомога яскравіше самовиражатися.

Відтак, інтернет-комунікація ілюструє суміш літературного і розмовного варіантів мови, що характеризується наявністю просторічних та сленгових елементів.

Успішне оволодіння іноземною лексикою – одна з найважливіших умов засвоєння мови. Вивчення сучасної лексики франкомовного інтернет-дискурсу сприяє підвищенню зацікавленості учнів до пізнавальної й творчої діяльності, створює мотивацію до навчання, урізноманітнює навчальний матеріал та можливості його застосування і це все можна доповнити бажанням учнів відчувати причетність до змін, які відбуваються в житті іншомовного інтернет-простору.

Для досягнення швидких результатів необхідно обмежити обсяг лексичного матеріалу, який вивчається, ретельно вибрати необхідні лексичні одиниці для засвоєння, а також проводити багаторазове повторення з обов'язковим контролем розуміння. Головною особливістю розуміння та засвоєння лексики інтернет-комунікації є вивчення слів в контексті слова повинні обов'язково вивчатись в контексті, адже вони змінені та відрізняються від нормативної лексики, що ускладнює розуміння. Лексична одиниця повинна знаходитись в значущому контексті, тобто у сполученні з іншими словами, а не ізольовано, що значно полегшить засвоєння матеріалу.

Отже, вплив Інтернету на французьку мову є надзвичайно різноплановим. Перспектива подальших досліджень полягає у вивченні лексичного рівня мови, який постійно еволюціонує, тому залишається широке поле для досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аврамова А. Г. Лінгвістичні особливості електронного спілкування: На матеріалі французької, англійської та російської мов : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.20 / Москва, 2005. 227 с.
2. Ахренова Н. А. Интернет-дискурс как глобальное межкультурное явление и его языковое оформление: автореф. дис. на соискание уч. степени доктора филол. наук: спец. 10.02.04 / Москва, 2009. 36 с.
3. Бахтін, М. М. Проблема мовних жанрів / М. М. Бахтін. Літературно-критичні статті. *Художня література*, 1996. № 4. С. 428-472.
4. Бергельсон М. Б. Языковые аспекты виртуальной коммуникации. *Вестник Московского университета*. 2002. № 1. С. 55-67.
5. Білінська Є., Жичкина А. Сучасні дослідження віртуальної комунікації: проблеми, гіпотези, результати. Москва: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. 165 с.
6. Букина Л. М. Лингвистический и паралингвистический аспекты интернет-дискурса (на примере французских пользователей). *Вестник Государственного социально-гуманитарного университета*. 2016. № 5. С. 125-133
7. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. 5-те вид. Київ: Ірпінь: Перун, 2005.
8. Войскунский А.Е., Смылова О.В. Роль мотивации «потока» в развитии компетентности хакера. *Вопросы психологии*. 2003. № 4. С. 35-43.
9. Галичкина Е. Н. Специфика компьютерного дискурса на английском и русских языках (на материале жанра компьютерных конференций): дис. ... канд. филол. наук: 10.02.20 / Астрахань, 2001. 212 с.

10. Галичкіна, Е.Н. Характеристика комп'ютерного дискурсу. [Електронний ресурс] URL: www.lingvomaster.ru. (дата звернення: 22.02.2020).
11. Гапотченко Н.Е. Прагматика франкоязычных интернет-дискурсов. *Вестник Шадринского государственного педагогического университета*. №1 (41). 2019. С. 130-134.
12. Горошко Е. И. Интернет-коммуникация: проблема жанра // Жанры и типы текста в научном и медийном дискурсе: межвуз. сб. науч. ст. / отв. ред. А. Г. Пастухов. Орел: ОГИИК, 2006. № 4. С. 165-175.
13. Ефремова, Е. С. Языковая реальность участников интернет-дискурса (на примере французского языка). *Молодой ученый*. 2013. № 9 (56). С. 443-445.
14. Жичкина А. Е. Социально-психологические аспекты общения в Интернете. 1999: [Електронний ресурс] URL: <http://flogi.ston.ru/articles/netpsy/refinf> (дата звернення: 22.02.2020).
15. Иванов Л. Ю. Язык Интернета: заметки лингвиста. Словарь и культура устной речи. Москва: Азбуковник, 2000. С. 131-147.
16. Игнатъев В. И., Степанова А. Н. Виртуализация социального пространства и сетевое основание локализации мироцелостности / *Вестник Московского университета*. Социология и политология. 2008. № 2. С. 63-70.
17. Китченко А. С., Використання інтернет-ресурсів при вивченні англомовної лексики *Використання моделі змішаного навчання при викладанні іноземних мов: тези доповідей*. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 111 с.
18. Колокольцева Т. Н. Интернет коммуникация как новая речевая форма: коллект. моногр. Москва: ФЛИНТА: Наука, 2012. 328 с.
19. Коломієць Н. В. Лінгвістичні особливості організації гіпертексту інтернет-новин (на матеріалі англійської мови) / Н. В. Коломієць //

- [Електронний ресурс] URL: <http://disser.com.ua/content/31813.html#download> (дата звернення: 23.02.2020).
20. Кондратов П.Е. Комп'ютерный дискурс: соціолінгвістичний аспект: дис. канд. філол. наук. Краснодар, 2004. 189 с.
21. Копытина Н. Н. Молодежный социолект как одна из форм существования французского языка / *Научные ведомости Белгородского государственного университета*. Серия: Гуманитарные науки. 2011. №12 (107). С. 123-130.
22. Косович О. В. Динаміка лексики у просторі франкомовної віртуальної комунікації / *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»*. Сер. : Філологія. Мовознавство. 2013. № 207. С. 52-57. [Електронний ресурс] URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdufm_2013_219_207_13 (дата звернення: 6.03.2020).
23. Лащук Ю. Особливості віртуального наукового спілкування: культурологічний контекст / *Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського*. 2010. № 27. С. 87-93. [Електронний ресурс] URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/npnbuimviv_2010_27_11.pdf (дата звернення: 23.02.2020).
24. Лутовінова О. В. Інтернет як нова усно-писемна система комунікації. / *Известия РГПУ им. А.И. Герцена*. 2008. №71. С. 58-65.
25. Мойсеєнко С.М. Загальні характеристики комп'ютерного дискурсу// Сучасні підходи та інноваційні тенденції у викладанні іноземних мов: *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 25-26 лютого 2011р.* Київ:«Політехніка». 249с.
26. Маслов Ю. С. Введение в языкознание. Москва: Высшая школа, 1987. 272 с.

27. Мережеве спілкування// [Електронний ресурс] URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%B5%D0%B2%D0%B5_%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%BB%D0%BA%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F (дата звернення: 22.02.2020).
28. Михайлов С. В., Михайлов В. А. Особенности развития информационно-коммуникативной среды современного общества / Сборник научных трудов «Актуальные проблемы теории коммуникации». Санкт-Петербург: СПбГПУ, 2004. С. 34-52.
29. Морозова О.Н. Особенности Интренет-коммуникации: определение и свойства [Електронний ресурс] URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-internetkommunikatsii-opredelenie-i-svoystva>. (дата звернення: 22.02.2020).
30. Одинцова М. С., Антонова Н. В. Особенности идентичности людей, активно общающихся в сети Интернет / *Журнал практического психолога*, 2010. №4. С. 43-44.
31. Олянич А. В. Рекламний дискурс та його конститутивні ознаки / Рекламний дискурс та рекламний текст : колектив. моногр. / наук.ред. Т. Н. Колокольцева. Москва : ФЛИНТА : Наука, 2011. С. 9-37.
32. Панова Л. С., Андрійко І. Ф., Тезікова С. В. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підруч. Київ : Академія, 2010. 327 с.
33. Партико З. В. Теорія масової інформації та комунікації: навч. посіб./ Львів: Афіша, 2008. 292 с.
34. Радзієвська Т. В. Текст як засіб комунікації / Київ: Ін-т укр. мови АН України, 1993. с.194.
35. Свиридонова В. П. Язык молодежи в современной Франции / *Вестн. Волгогр. гос. ун-та*. Сер. 2. Языкознание. 2005. №4. С.157-160.

36. Сидоров А. А. Английская экспансия в современном французском языке / *Вестник Волжского университета им. В.Н. Татищева*. 2013. № 3. с. 12.
37. Сидоров А. А. Роль интернет-общения молодежи в экологии французского языка / *Вестник Челябинского государственного университета*. 2011. № 37 (252). Филология. Искусствоведение. № 61. С. 126–131.
38. Сорокин Ю. А., Тарасов Е. Ф. Креолизованные тексты и их коммуникативная функция / *Оптимизация речевого воздействия*. Москва: Наука, 1990. С. 180-186
39. Гарнопольський О. Б., Кабанова М. Р. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі: підручник / Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 256 с.
40. Фасхутдинова Г. А. Информационно-коммуникационные взаимодействия как атрибут развития современного общества : автореф. дис. ... канд. филос. наук Уфа, 2010. 40 с.
41. Чистяков А. В. Социализация личности в обществе Интернеткоммуникаций: социокультурный анализ : дис. ... д-ра социол. наук / Ростов-на-Дону, 2006. 278 с.
42. Щипіцина Л. Ю. Комплексна характеристика жанрів комп'ютерно-опосередкованої комунікації [Електронний ресурс]. URL: <http://www.pags.ru/science/conferences/E-Conference/Shipitina.doc>. (дата звернення: 22.02.2020).
43. Щипицина Л. Ю. Компьютерно-опосредованная коммуникация: Лингвистический аспект анализа. Москва: КРАСАНД, 2010. С. 41-59
44. Barton D., C. Lee. Language online / Investigating digital texts and practices. Routledge. London and New York. 2013, 224 p.
45. blog du Crystalevaans sur Twitter, [Електронний ресурс] URL: <https://twitter.com/Crystalevaans> (дата звернення: 7.03.2020).

46. blog du L-B sur Twitter, [Электронный ресурс]. URL: https://twitter.com/lyna_mby (дата звернення: 7.03.2020).
47. blog sur Twitter, [Электронный ресурс]. URL: <https://twitter.com/morphonoir> (дата звернення: 7.03.2020).
48. Crystal, D. Language and the Internet. Cambridge, 2001. P. 10.
49. Forum Adoasis//[Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://adoasis.net/> (дата звернення: 6.03.2020).
50. Forum Doctissimo / [Электронный ресурс]. URL: <https://forum.doctissimo.fr/> (дата звернення: 6.03.2020).
51. Pourquoi D. Juste un mot : le seum : Le Huffington Post. 24.09.2014 [Электронный ресурс]. URL: http://www.huffingtonpost.fr/didier-pourquery/expressions-en-argot_b_5616406.htm дата звернення: 8.03.2020).